

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Євтушенка Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Університету державної фіскальної служби України (протокол № 14 від 23 листопада 2021 року)

ВИТЯГ

з протоколу фахового семінару кафедр навчально-наукового інституту права Державного податкового університету № 12 від 06 серпня 2025 року

Присутні:

Директор навчально-наукового інституту права, д.ю.н., професор, заслужений юрист України Топчій В.В., заступник директора з наукової роботи, к.ю.н., доцент Лаговська Н.В., заступник директора з навчально-методичної роботи, кандидат юридичних наук, доцент Лугіна Н.А., завідувач кафедри фінансового та податкового права, кандидат юридичних наук, професор Глух М.В, доцент кафедри цивільного права та процесу, к.ю.н., доцент Мілевська А.О., доцент кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцент Грицюк І.В., доцент кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцент Мілевський О.П., доцент кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцент Лазебний А.М., доцент кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцент Павлюх О.А., завідувач навчальної лабораторії «Юридична клініка», к.ю.н., доцент Омельчук Л.В., доцент кафедри теорії та історії держави і права, к.ю.н., доцент Сіренко О.В., доцент кафедри правничої лінгвістики, д.ю.н., доцент Бодунова О.М.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта навчально-наукового інституту права Державного податкового університету Євтушенка Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Університету державної фіскальної служби України (протокол № 14 від 23 листопада 2021 року).

Слухали:

Доповідь здобувача Євтушенка О.І. на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні».

Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми дисертаційного дослідження, висвітлив стан її розробки, визначив зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами, мету й задачі, об'єкт і предмет, методи

дослідження, розкрив наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, навів дані про апробацію результатів дисертації та кількість публікацій, а також окреслив структуру дисертації.

Зокрема, автор пояснив стан наукової розробленості предмета дисертаційного дослідження через симбіоз матеріально-правових і процесуальних об'єктів: категорії «диференціація», правового інституту кримінального проступку, особливостей досудового розслідування і судового розгляду кримінальних проступків та констатовано, що проведені дослідження кримінальних проступків у кримінально-правовому контексті зачіпають, насамперед, проблеми понятійного апарату, його правову природу і зміст. Найбільш цінним уявляється розгляд цього інституту у міжгалузевій проекції, у взаємозв'язку кримінального та кримінального процесуального права, що визнається сучасною дослідницькою тенденцією.

Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків розглядається автором як прояв диференціації правової процедури судового провадження.

Вивчення зарубіжного досвіду здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків дозволило виявити особливості, переваги і недоліки законів інших країн, можливості щодо запозичення апробованого досвіду під час «інституціоналізації» у національному праві, зокрема й кримінальному процесуальному. При цьому, якщо у кримінальному законодавстві простежується імплементація європейського досвіду щодо поділу кримінальних правопорушень на злочини і проступки, то у кримінальному процесуальному законі України використано суто вітчизняну модель спрощення судового провадження саме відносно проступків.

Автором встановлено, що спрощення як прояв диференціації процесуальної форми (з різними варіаціями: прискорення, скорочення) властиве більшості європейських країн. На противагу – більшість пострадянських країн не розділяє кримінальні правопорушення на злочини і проступки, не диференціює кримінальне провадження в бік «класичного» спрощення, запроваджує онтологічно різні форми прискорення такого провадження. Підставою спрощення, зазвичай, є очевидність злочину, його нетяжкий характер; належна доказова база, зібрана під час досудового розслідування. Спрощення, в основному, проявляється у скороченні строків розгляду справи.

Вказано на три теоретико-праксіологічні позиції стосовно притаманності підготовчого судового провадження справам про кримінальні проступки: (1) відсутність підготовчого судового провадження у справах щодо кримінальних проступків; (2) наявність підготовчого судового провадження у справах щодо кримінальних проступків з подальшим судовим розглядом; (3) наявність підготовчого судового провадження у справах щодо кримінальних проступків, залежно від дискреції суду, і вирішення справи саме у цій стадії, без судового розгляду.

Відмічена обов'язковість стадії судового розгляду в кримінальному провадженні, зокрема й щодо кримінальних проступків, та класичну форму розгляду кримінального провадження в суді – судові засідання. На переконання

автора, виключення, що мають місце у судовому провадженні, повинні стосуватися не судового засідання, а участі у ньому відповідних суб'єктів.

Ураховуючи умови спрощення судового розгляду щодо кримінальних проступків, більшість загальних правил, вказаних у § 1, § 2 глави 28 КПК, об'єктивно у таких провадженнях не застосовуються. Разом із тим, окремі процедури стосуються і спрощеного судового провадження, хоча вони можуть мати особливості або потребувати законодавчих уточнень. Проведеним аналізом законодавчих можливостей та судової практики встановлено застосування у спрощених судових провадженнях таких загальних правил, положень судового розгляду: дотримання розумних процесуальних строків; незмінність складу суду; безперервність судового розгляду; об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень; а також правил щодо меж судового розгляду.

Євтушенко О.І. висвітлив мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, а також зупинився на основних наукових висновках в роботі, що становлять наукову новизну.

Підтверджено, що загальні підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції, деталізовані в статтях 410–414 КПК, мають специфічні риси у провадженнях, судовий розгляд яких здійснювався за спрощеною правовою процедурою. При цьому, найрозповсюдженішою підставою для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції є неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність (стаття 413 КПК) і зокрема незастосування судом закону, який підлягає застосуванню (пункт 1 статті 413 КПК).

Шляхами вирішення нормотворчих проблемних питань є авторські пропозиції щодо внесення змін до КПК України, зокрема до статей: 291, 302, 314, 318, 381, 382, 394; уточнення назви параграфа першого глави 30 «Процедура спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків».

Особливістю наукових поглядів на судове провадження щодо кримінальних проступків є поєднання підтримки спрощеного провадження в цілому, як диференціації процесуальної форми в кримінальному провадженні, і критичне ставлення до такого спрощення у контексті дотримання прав учасників кримінального провадження та неможливості повноцінної доказової діяльності.

Окрім наукових праць, в дисертації проаналізовано правові позиції Верховного Суду, практику Європейського суду з прав людини, законотворчу діяльність вітчизняного парламенту – у контексті визначення проблемних питань судового провадження щодо кримінальних проступків.

Доведено, що думки, наведені у наукових доробках стосовно порушення спрощеним кримінальним провадженням, провадженням щодо кримінальних проступків ряду принципів: презумпції невинуватості та доведення вини особи, безпосередності дослідження доказів, змагальності сторін, забезпечення апеляційного оскарження, забезпечення права на захист, незалежності суду, рівності перед законом і судом тощо, – не мають належного підґрунтя, а лексеми «порушення» і «обмеження» не є тотожними.

Зауважено, що міжнародна судова практика вказує на послаблення процесуальних гарантій у справах, що розглядаються за спрощеною правовою

процедурою, проте диференціація процесуальної форми і спрощений порядок сприймається позитивно, об'єктивно доцільно, як такий, що має значні переваги.

Підсумовано, що в цілому, чинний КПК України закріплює достатню концепцію гарантування прав осіб при здійсненні провадження щодо кримінальних проступків. Проте, окремі елементи цієї концепції доцільно уточнити шляхом внесення відповідних законодавчих змін, що сприятиме насамперед правовій визначеності і припиненню дискусії стосовно законодавчого порушення прав учасників судового провадження щодо кримінальних проступків.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що висновки та пропозиції, які містяться в роботі, можуть бути використані у: *науково-дослідній сфері* – як основа для подальшої розробки понятійного апарату кримінального провадження, удосконалення процедури здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків; *освітньому процесі* – у процесі викладання курсу «Кримінальне процесуальне право», та окремих спецкурсів, пов'язаних із питаннями судового провадження, особливостями кримінального провадження щодо кримінальних проступків; *практичній діяльності* – як рекомендації для удосконалення методики судового провадження щодо кримінальних проступків.

По завершенню доповіді аспіранту присутніми були поставлені такі **запитання**:

Мілевський О.П.: В законодавстві, судочинстві є певні основи, правила, загальні підстави проведення певних процесуальних дій. Чи розглядали ви в своєму дослідженні застосування окремих загальних положень судового розгляду, правил при спрощеному провадженні?

Відповідь: Дякую за запитання. Спрощений судовий розгляд щодо кримінальних проступків не виключає застосування до таких проваджень окремих загальних правил судового розгляду, зокрема: дотримання розумних процесуальних строків; незмінність складу суду; безперервність судового розгляду; об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень; а також правил щодо меж судового розгляду.

Правова процедура спрощеного судового розгляду повинна включати правила щодо: відкриття судового засідання і оформлення цієї дії у журналі судового засідання, з підтвердженням того, що є усі підстави для розгляду матеріалів провадження щодо кримінального проступку за спрощеною процедурою; дослідження судом наявних доказів із вказівкою на особливості такої діяльності; ухвалення рішення судом. Назва параграфу першого глави 30 КПК потребує, на нашу думку, уточнення: «Процедура спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків».

Павлюх О.А.: В чому проявляється практична реалізація спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків?

Відповідь: Дякую за запитання. Практична реалізація спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків потребує наявності ряду умов-вимог, вичерпне закріплених в кримінальному процесуальному законі. Провадження щодо кримінальних проступків є диференційованою формою

кримінального провадження, у якому можуть поєднуватися чи «накладатися» різні диференційовані форми. За своїми ознаками саме кримінальне провадження щодо кримінальних проступків є особливим видом провадження.

Лазебний А.М.: Чи розглядали ви питання про гарантії прав учасників судового провадження щодо кримінальних проступків?

Відповідь: Дякую за запитання. Так, це питання було предметом наукового розгляду. Коли мова йде про гарантії прав учасників судового провадження, потрібно розуміти, що на законодавчому рівні передбачено права відповідних суб'єктів і механізми їх забезпечення та реалізації. Роль таких механізмів виконують, принципи кримінального провадження і належна правова процедура, що забезпечує процесуальний порядок здійснення судового провадження і досягнення завдань кримінального провадження. У кримінальному провадженні на законодавчому рівні гарантуються права і свободи, визначені Конституцією України, які додатково розкриті через принципи кримінального провадження. Двом протилежним сторонам кримінального провадження законодавцем гарантуються рівні можливості у виконанні їх процесуальних функцій.

Головуюча: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації.

Слово надається **науковому керівнику, кандидату юридичних наук, доценту Омельчук Л.В.** яка зазначила, що підготовлена Євтушенком Олексієм Івановичем дисертаційна робота на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні» є цілісним науковим дослідженням, що підтверджується результатами теоретико-правового аналізу як законодавчої бази, так і наукового доробку у сфері вивчення вказаної проблематики.

План дослідження дозволив охопити усі ключові питання теми дослідження і досить повно та змістовно висвітлити їх. При цьому здобувач правильно визначив мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, ефективно застосував необхідний науковий інструментарій.

Результати, здобуті під час дослідження, певною мірою заповнюють прогалини у висвітленні науково-теоретичних і прикладних питань. В обґрунтуванні авторських висновків у дисертації пропонується низка нових теоретично концептуальних та практично важливих положень.

Специфіка теми дослідження, сформульовані мета і завдання визначили структуру дисертації, послідовність та логіку викладення матеріалу. Зміст дисертації свідчить про повноту і завершеність комплексного дослідження. Робота оформлена в повній відповідності до вимог, які ставляться щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

В цілому робота оцінена позитивно. Відмічено, що вона була виконана самостійно і автора можна вважати підготовленим науковцем. Було акцентовано увагу на тому, що науковий керівник робив лише окремі зауваження та вносив окремі корективи щодо обраної теми дослідження. Здобувач же з деякими зауваженнями погоджувався, а з деякими – ні, аргументовано відстоюючи свою особисту точку зору з певних питань.

Вищевикладене свідчить, що дисертаційне дослідження Євтушенко Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні», представляє самостійне, закінчене дослідження теоретичного характеру, є оригінальним, актуальним, практично значимим і дозволяє зробити висновок, що робота відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до прилюдного захисту.

Головуюча: Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається доповідачам:

Доктору юридичних наук, доценту Бодуновій О.М., яка підкреслила, що виконане Євтушенком Олексієм Івановичем дослідження присвячене актуальній проблемі, яка є важливою як для теорії, так і для практики.

Практика правозастосування інституту кримінальних проступків свідчить про очевидні позитивні тенденції щодо де формалізації кримінального процесу, спрощення громіздких кримінальних процесуальних процедур і загального пришвидшення процесу досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень відповідної категорії. Враховуючи зазначене, ідея розширення застосування процедур дізнання щодо кримінальних правопорушень невеликої тяжкості вбачається перспективною.

Актуальність оцінки роботи ґрунтується на результатах опрацьованих здобувачем та використаних у тексті дисертації наукових, навчальних і нормативно-правових джерел, а також виведених автором на цій основі елементів наукової новизни, кожен із яких відображено в певній рубриці, а саме: вперше - 4 науково обґрунтованих результатів свого дослідження; удосконалено - 5 та дістали подальший розвиток - 7 положень.

Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації Євтушенко О.І., відображено у 4 наукових публікаціях, з них 3 статей опубліковані у фахових виданнях з юридичних наук та одному міжнародному виданні, а також 2 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Кількість праць та інших результатів дисертаційної роботи, у цілому та з формальної точки зору є достатньою для узагальнення та наукового обґрунтування вироблених її автором положень, висновків, рекомендацій і пропозицій по суті досліджуваної проблематики.

Про практичну цінність та наукову новизну дисертації свідчать також й інші її положення, висновки та пропозиції, що відображені у відповідних розділах і підрозділах. Проте, як побажання доцільно було б висвітлити такі положення:

Дослідник у своїй роботі посилається на судові рішення суддів першої та апеляційної інстанції, однак в списку літературних джерел, ці рішення відсутні. Да, вони зазначенні в огляді судової практики, на що посилається автор. Однак було б правильніше зносити конкретизувати, що б надало можливість аналізувати повний текст рішення та й розширило б кількість джерел дисертаційного дослідження.

Є дискусійними частина питань, висвітлених в роботі. Це і встановлення особливостей апеляційного оскарження судових рішень ухвалених за спрощеною правовою процедурою, і питань, пов'язаних із обчисленням строків подання

апеляційної скарги у таких провадженнях. З визначеннями погоджуюсь, однак, можна було б більше звернути уваги на обґрунтуванні цих питань, що покращило б позицію авторка й самого дисертаційного дослідження.

Вважаю дисертаційну роботу закінченим теоретичним дослідженням, цікавим та практично значущим.

Заступник директора з навчально-методичної роботи, кандидат юридичних наук, доцент Лугіна Н.А., яка відзначила, що актуальність обраної Євтушенко Олексія Івановича теми дисертаційного дослідження не викликає сумнівів і заперечень, адже на сьогодні немає достатньої бази монографічних досліджень, присвячених комплексному аналізу судового провадження щодо кримінальних поступків в Україні.

У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем. Водночас, рецензент підкреслила, що виконане Євтушенком Олексієм Івановичем дослідження є актуальним і своєчасним, а положення та висновки, які містяться у дисертації, достатньою мірою науково обґрунтовані. При дослідженні застосовано ряд методів, обраних автором з урахуванням специфіки поставленої мети, а також об'єкта і предмета дослідження.

Автор в дисертації продемонстрував рівень своєї професійної зрілості та наукової кваліфікації. Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних і зарубіжних учених.

Дисертаційне дослідження фахово структуроване і відзначається цілісною логічною побудовою. Розділи і підрозділи взаємопов'язані між собою і показують послідовність аналізу досліджуваних юридичних явищ. При поділі розділів основного тексту на підрозділи автором дотримані правила пропорційності і взаємозв'язку. Мета і завдання, які визначені автором у вступі, знайшли відображення у змісті і тексті дослідження.

Аналіз наукових праць дозволив автору констатувати закономірність висловлених позицій вчених щодо використання категорії «спрощення»: у контексті диференціації процесуальної форми доцільність спрощеного провадження підтримується, а у контексті забезпечення прав суб'єктів кримінального процесу та здійснення доказової діяльності – розцінюється як порушення.

Ви в роботі на сторінці 97 зазначили «існує потреба термінологічного уточнення, зокрема, неототожнення підготовчого судового засідання і підготовчого судового провадження, яке є ширшою категорією, а також визначення особливостей останнього для кримінальних проступків». Проте надалі у тексті дисертаційного дослідження не сформували конкретні редакції визначень елементів вказаного термінологічного уточнення.

Також, деякі твердження автора, є дискусійними.

Рецензентом відмічено, що в цілому, дослідження відображає вміння автора довести свої судження та дискутувати при оцінці наукових поглядів опонентів. Основні висновки і пропозиції, сформульовані автором, викладені

чітко, без двозначності, прозоро; головні тези наведені комплексно, системно. Аргументи не суперечать один одному і є достатніми та переконливими.

Висновки дисертації містять головні наукові результати, отримані дисертантом особисто, синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань.

Таким чином, дисертація Євтушенка Олексія Івановича є цілісним, самостійним, завершеним монографічним дослідженням важливої наукової і практичної проблеми, відповідає встановленим вимогам та профілю наукової спеціальності 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Кандидат юридичних наук, доцент Мілевський О.П., який зауважив, що здобувач у своїй дисертації успішно досягнув поставленої мети.

Наша держава на конституційному рівні визнала людину, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. Захист цих прав і свобод визначає зміст діяльності всіх органів нашої держави та, зокрема, правоохоронних.

За останні десятиліття спостерігається прагнення держав європейської та світової співдружності до єдиного підходу щодо розуміння захисту основних прав і свобод людини та громадянина, про що свідчать ратифіковані багатьма країнами численні міжнародні акти, створення міжнародних правових інститутів щодо захисту таких прав. Їх обсяг, закріплений у міжнародних документах, виконує роль взірця, еталона, до якого повинні прагнути всі народи й держави.

В роботі запропоновано авторське бачення ряду положень, що мають важливе теоретичне та практичне значення. У роботі вдало використано зарубіжну наукову літературу та джерела. Матеріал викладається логічно та послідовно. Автором сформульовано ряд пропозицій в законодавство, для більш ефективного сприяння правовій визначеності щодо кримінальних проступків.

Шляхами вирішення нормотворчих проблемних питань є авторські пропозиції щодо внесення змін до КПК України, зокрема до статей: 291, 302, 314, 318, 381, 382, 394; уточнення назви § 1 глави 30 «Процедура спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків».

Отже, можна зробити висновок, що подане дисертаційне дослідження має закінчений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову. Дисертація Євтушенка Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні» є самостійним, завершеним, комплексним дослідженням, у якому обґрунтовується низка наукових положень та висновків, що відзначаються новизною у теоретичному плані і є важливими для юридичної практики, а також може бути рекомендовано для подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, доцент Сіренко О.В., яка зазначила, що дисертантом опрацьовано досить значний масив літератури, який прямо чи опосередковано стосується теми дисертаційного дослідження, у тому числі безпосередньо проаналізовано документальні, нормативно-правові та статистичні джерела, а також сучасну наукову літературу. Це слугує свідченням

високого рівня обізнаності здобувача у темі, яка нею досліджується, та відповідного рівня обґрунтованості зроблених нею висновків.

Немає сумніву, що європейський вибір України – це шлях забезпечення свободи людини в умовах державної організації, піднесення її гідності, економічного процвітання й соціальної захищеності, гарантування фундаментальних прав і свобод.

Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків розглядається автором як прояв диференціації правової процедури судового провадження.

Окрім наукових праць, в дисертації проаналізовано правові позиції Верховного Суду, практику ЄСПЛ, законотворчу діяльність вітчизняного парламенту – у контексті визначення проблемних питань судового провадження щодо кримінальних проступків.

Кандидат юридичних наук, доцент Павлюх О.А. наголосила, що для тих, хто досліджує, вивчає та цікавиться проблематикою спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків у кримінальному провадженні буде корисно ознайомитися з роботою дисертанта, так і з висновками, до яких прийшов автор.

Дисертація є монографічним дослідженням, у якому комплексно, з урахуванням сучасних методів пізнання, здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки, а також чинного законодавства України, зарубіжних країн, розкрито судове провадження щодо кримінальних проступків в Україні.

Дослідження виконане якісно, на високому науковому рівні, отримані результати є об'єктивними. Позитивним моментом роботи є вміння автора обґрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал. Структурно вдалою видається побудова змісту дисертації. Переконливими варто назвати загальні висновки, якими показана ступінь вирішеності проблеми, що визначена у вступі до роботи. Автор дослідження має достатню кількість наукових статей у фахових виданнях та опублікованих тез виступів на конференціях. Дисертаційна робота виконана самостійно, має комплексний і завершений характер.

Загалом, дисертаційна робота Євтушенка Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних проступків в Україні» може бути рекомендована до захисту у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, професор Глух М.В., яка зупинилася на актуальності дисертаційної роботи, відмітила її обґрунтованість для висвітлення основних положень.

Зважаючи на інтеграцію України до європейської спільноти, де існують давні правові традиції дотримання прав людини, питання щодо дотримання європейських стандартів досудового розслідування, у якому права людини піддаються найбільшим обмеженням, україн актуальне.

Автором визначені шляхи вирішення нормотворчих проблемних питань та запропоновані пропозиції щодо внесення змін до КПК України, зокрема щодо процедури спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків.

Підняті у дисертаційному дослідженні проблеми і запропоновані автором шляхи розв'язання сучасних проблем в практичній площині судового розгляду кримінальних правопорушень в Україні. Робота відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Дідківська Г.В. акцентувала на актуальності і новизні роботи, підтримала доповідачів і запропонувала проголосувати за роботу Євтушенка Олексія Івановича щодо захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

щодо дисертації Євтушенко Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Конституційна засада про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю знаходить своє підтвердження і гарантування охорони й захисту у кримінальному та кримінальному процесуальному законодавстві. З огляду на те, що ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх вчинення не визнавалися законом як правопорушення (частина друга статті 58 Конституції України), законодавством України встановлено вичерпний перелік діянь, що визнаються правопорушеннями, зокрема й кримінально караних. До таких діянь належать і кримінальні проступки, провадження щодо яких віднесено до особливих (спрощених) порядків провадження в суді першої інстанції (§ 1 глави 30 КПК України).

Цим особливостям на законодавчому рівні приділено лише дві статті КПК України, а сам інститут кримінального проступку залишається доволі дискусійним у кримінальному праві, попри досить вагомий статистику щодо його правозастосування: за статистичними даними Офісу Генерального прокурора, у середньому 20% від усіх вчинюваних кримінально караних діянь, щодо яких розпочинається кримінальне провадження, становлять кримінальні проступки (у 2022 році кількість зареєстрованих кримінальних проступків становила 73 543, у 2023 році – 95 238, лише за два місяці 2024 року – понад 20 тис.), при цьому 49% – 51% проваджень щодо кримінальних проступків завершуються складанням обвинувального акта і надходженням матеріалів до суду. Попри відсутність офіційної судової статистики щодо спрощеного порядку розгляду кримінальних проступків в суді першої інстанції, можна констатувати розповсюдженість такої форми провадження, з огляду на судові рішення з Єдиного державного реєстру судових рішень та ряд правових позицій Верховного Суду стосовно тих чи інших аспектів проваджень, зокрема й судових, щодо кримінальних проступків.

Особливості провадження щодо кримінальних проступків пов'язані з такою правовою категорією як диференціація кримінального провадження (кримінальної процесуальної форми), змістовне наповнення якої постійно становить дослідницький інтерес. Диференціація традиційно зводиться до спрощення або ускладнення процесуальної форми (правової процедури) визначеного як загальне кримінального провадження – в результаті формується інша, відмінна від загальної, форма провадження, що має специфічні риси розв'язання суспільно-правового конфлікту, зумовленого саме кримінальним проступком.

Наявність спрощеного судочинства (summary proceedings), що за міжнародними стандартами означає спрощений порядок, який прискорює судовий розгляд з метою забезпечення більш високої ефективності системи кримінального правосуддя і зведення до мінімуму витрат на нього, підтримується європейською правовою системою і розвивається у кримінальному процесуальному законодавстві більшості європейських держав (Рекомендація № R (87) 18 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо спрощення кримінального правосуддя). Такий підхід справедливо спрямований на розв'язання проблеми перевантаженості систем кримінального судочинства.

Інститут кримінального проступку теж розглядається як прояв диференціації кримінальних правопорушень із притаманними йому матеріально-правовими ознаками. Виокремлений (диференційований) із кримінальних правопорушень кримінальний проступок зумовлює диференціацію кримінального провадження у бік спрощення. Проте, аксіоматичне сприйняття спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків як диференціації кримінального провадження (кримінальної процесуальної форми) видається хибним, з огляду на рівні і межі диференціації, як системного утворення, та нетотожність процесуальної форми і правової процедури в кримінальному провадженні.

У системному, міжгалузевому зв'язку кримінального і кримінального процесуального права диференціація щодо кримінальних проступків представлена фрагментарно у дослідницькій площині, що свідчить про доцільність подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Окрім теоретико-методологічного підґрунтя проведення дослідження судового провадження щодо кримінальних проступків, має місце неоднозначна судова практика, зумовлена правовою невизначеністю процедури такого судового провадження (загального (з об'єктивними особливостями) і спрощеного), що порушує логікосемантичну організацію діяльності суду та упорядкування використовуваних понять і категорій у побудові належної моделі. Тому, сформовані теоретико-методологічні конструкції та узагальнені процедурні здобутки прикладного характеру сприятимуть забезпеченню реалізації завдань кримінального процесу при балансі спрощеного судового провадження і дотримання прав його учасників, характерному при такій диференціації.

Наведене засвідчує актуальність обраного напрямку наукової розвідки, дозволяє концептуально, з урахуванням здобутків матеріального і процесуального права, осмислити судове провадження щодо кримінальних проступків, його зв'язок із диференціацією та понятійним апаратом цієї категорії, вектори

діяльності суду першої інстанції з розв'язання суспільно-правового конфлікту, зумовленого кримінальним проступком, та, вивчивши наукові думки, проблеми правозастосування, зарубіжний досвід, запропонувати авторське бачення теоретико-методологічного розуміння та напрямів удосконалення законодавчого і практичного забезпечення реалізації завдань судового провадження щодо кримінальних проступків в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2021–2025 рр., затверджених загальними зборами НАПрН України 26.03.2021, протокол № 12-21, у межах Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021; Національної стратегії у сфері прав людини (Указ Президента України від 24 березня 2021 р. № 119/2021).

У дисертаційній роботі поставлено за мету на підставі вивчення, аналізу та узагальнення наукових досягнень, правозастосовчої практики, законотворення, зарубіжного досвіду дослідити судове провадження щодо кримінальних проступків, його зв'язок із диференціацією кримінального провадження, сутність особливостей спрощеного і загального судового провадження щодо кримінальних проступків, виявити проблемні правозастосовні питання та окреслити шляхи їх вирішення.

Визначена мета наукового дослідження зумовила необхідність розв'язання таких завдань:

- проаналізувати стан наукової розробленості питань судового провадження щодо кримінальних проступків;
- визначити сутність спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків та з'ясувати його зв'язок з диференціацією кримінального провадження, співвідношення з іншими категоріями кримінального процесуального права;
- вивчити зарубіжний досвід здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків;
- розглянути підготовчі дії до судового розгляду кримінального проступку;
- охарактеризувати загальну і спрощену процедуру судового розгляду кримінальних проступків;
- виявити підстави оскарження рішень суду першої інстанції щодо кримінальних проступків;
- провести моніторинг проблемних питань здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків та окреслити шляхи їх вирішення;
- дослідити законодавче забезпечення гарантій прав учасників судового провадження у справах щодо кримінальних проступків;
- запропонувати напрями удосконалення кримінального процесуального закону у досягненні завдань судового провадження щодо кримінальних проступків.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають при здійсненні судового провадження щодо кримінальних проступків.

Предметом дослідження є судові провадження щодо кримінальних проступків в Україні.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становить сукупність методів і прийомів наукового пізнання як загальнонаукових (діалектичний, історичний, логічний, системний аналіз тощо), так і спеціальних (документального аналізу, порівняльно-правового тощо). Діалектичний метод пізнання процесів, що відбуваються під час формування теоретико-правових засад урегулювання кримінального провадження, процедури судового провадження, інституту кримінального проступку, диференціації кримінальної процесуальної форми, дозволив розглянути поняття і категорії цих процесів у розвитку та взаємозв'язку, виявити усталені напрями і закономірності в цілому (розділи 1–2). Системний аналіз сприяв визначенню правової природи кримінальних проступків, диференціації кримінального провадження, його спрощення, процедур підготовчого судового провадження, судового розгляду, оскарження судових рішень та сприйняттю судового провадження як системного явища, а також узагальненню пропозицій щодо удосконалення кримінального процесуального закону (підрозділи 1.2, 2.1–2.3, 3.1–3.2). Застосування історико-правового методу передбачало вивчення стану наукової розробленості питань судового провадження щодо кримінальних проступків та генезису понятійного апарату категорії «диференціація кримінального провадження», етапів упровадження інституту кримінального проступку у кримінальну та кримінальну процесуальну законодавчу площину (підрозділи 1.1, 1.2). Формально-логічний метод застосовувався при: аналізі змісту судового провадження щодо кримінальних проступків, його спрощення і процедури здійснення; визначенні понять: «рівні диференціації», «спрощене провадження», «процесуальна форма», «судова процедура», «особливі порядки», «особливі провадження», «заочний розгляд», «судове провадження щодо кримінальних проступків», «підготовче судове провадження», «підготовче судове засідання», «гарантії прав учасників судового провадження» та ін.; характеристиці вітчизняного і зарубіжних законів у кримінальній процесуальній сферах щодо судового провадження відносно кримінальних проступків; проведенні моніторингу судових рішень у справах щодо кримінальних проступків та проблемних питань у здійсненні судового провадження щодо кримінальних проступків (підрозділи 1.2, 1.3, 2.1–2.3, 3.1–3.2); догматичний метод – використано при тлумаченні юридичних категорій, для поглиблення й уточнення понятійно-термінологічного апарату, опрацюванні судових рішень, позицій Верховного Суду, ЄСПЛ (підрозділи 1.2, 2.1–2.3, 3.1–3.2); документальний аналіз – при опрацюванні нормативно-правових документів (підрозділи 1.2, 1.3, 2.1–2.3, 3.1–3.2); порівняльно-правовий – у процесі аналітичного огляду законодавчого врегулювання диференціації кримінального провадження щодо кримінальних проступків (підрозділ 1.2); зарубіжного досвіду (підрозділ 1.3); вивчення науково-праксіологічних і законотворчих пропозицій щодо удосконалення судового провадження щодо кримінальних проступків (підрозділи 1.1, 3.1); статистичний – при опрацюванні змін до КПК України,

матеріалів судової практики, моніторингу судових рішень (підрозділи 1.2, 2.1–2.3, 3.1–3.2).

Науково-теоретичне підґрунтя для виконання дисертаційного дослідження склали наукові праці фахівців в галузі загальної теорії держави і права, кримінального права, кримінального процесуального права.

В основу обраного дослідження покладено наукові доробки вчених із вивчення судового провадження в кримінальному процесі (його окремих стадій, етапів), диференціації кримінального провадження (процесуальної форми), інституту кримінального проступку: Бабаєвої О.В., Барабаш Т.М., Божи́ка В.І., Великодного Д.В., Власової Г.П., Гловюк І.В., Дідківської Г.В., Дрозд В.Г., Ігнатюка О.В., Капліної О.В., Мілевського О.П., Оборонної О.І., Погорецького М.А., Попелюшка В.О., Слінька Д.С., Тація В.Я., Топчія В.В., Трофименка В.М., Хавронюка М.І., Харковця Ю.М., Шепітько І.І., Шумила М.Є., Feld F., Smith B.P. та ін.

Нормативну базу дисертаційного дослідження становлять приписи: Конституції України, чинних нормативно-правових актів, міжнародно-правових актів, які регулюють суспільні відносини, пов'язані із кримінальним провадженням, спрощенням кримінального судочинства.

Інформаційною й емпіричною основою дослідження стали: дані щодо проведених дисертаційних досліджень; законотворча діяльність щодо удосконалення КПК України; правові позиції вищих судових інстанцій, практика ЄСПЛ, вітчизняна судова практика.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що за характером розглянутих питань дисертація є новим за змістом комплексним теоретико-практикологічним дослідженням судового провадження щодо кримінальних проступків. До положень, які мають ступінь наукової новизни, відносяться:

вперше:

- предметом комплексного наукового пошуку, у системному, міжгалузевому зв'язку кримінального і кримінального процесуального права, обрано судове провадження щодо кримінальних проступків, спрощена форма здійснення якого оцінена не як окрема диференційована форма кримінального провадження, а як прояв диференціації правової процедури судового провадження;

- обґрунтовано, що судове провадження щодо кримінальних проступків – це частина особливого кримінального провадження щодо вирішення суспільно-правового конфлікту, зумовленого вчиненням кримінального проступку, з розгляду його судом, зокрема й за спрощеною правовою процедурою, при наявності законодавчо визначених умов, яка проявляється у скороченні процесуальних строків і прискоренні провадження (вирішення його завдань, досягнення мети) за рахунок відсутності окремих процесуальних дій, та характеризується ознаками документарності, з метою економії процесуальних ресурсів й підвищення ефективності системи правосуддя;

- розглянуто зарубіжний досвід країн континентальної системи права щодо законодавчого закріплення особливостей кримінального провадження відносно кримінальних проступків (нетяжких злочинів) та зв'язку такого

провадження із спрощеною процедурою, із окресленням спільних і відмінних рис кримінальних процесуальних законів у цьому напрямі та визнанням доцільності запозичення європейської концепції «явка обвинуваченого в суд – це його право» і механізму захисту обвинуваченого при розгляді справи за його відсутності;

– проаналізовано і оцінено: (1) застосування до спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків загальних правил (положень) судового розгляду, зокрема таких як: дотримання розумних процесуальних строків; незмінність складу суду; безперервність судового розгляду; об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень; (2) оскарження судових рішень, ухвалених за спрощеною судовою процедурою;

удосконалено:

– теоретико-методологічні підходи до розуміння рівнів диференціації в кримінальному провадженні і віднесення провадження щодо кримінальних проступків, яке включає досудове розслідування й судове провадження, до диференційованих форм кримінального провадження, у якому можуть поєднуватися (відображатися) інші диференційовані форми (провадження на підставі угод, справи приватного обвинувачення); системність окреслення векторів правової невизначеності на стадії підготовчого судового провадження щодо справ про кримінальні проступки і, як наслідок неоднакового правозастосування щодо: (1) звернення до суду з усіма процесуальними рішеннями, якими завершується досудове розслідування; (2) проведення підготовчого судового провадження (підготовчого судового засідання) як підготовки до судового розгляду; (3) вирішення суспільно-правового конфлікту, зумовленого кримінальним проступком, безпосередньо у підготовчому судовому провадженні, без судового розгляду; (4) залежності спрощення судового провадження від внесення відповідного клопотання прокурора;

– правову процедуру спрощеного судового розгляду, яка повинна включати правила щодо: відкриття судового засідання і оформлення цієї дії у журналі судового засідання, з підтвердженням того, що є усі підстави для розгляду матеріалів провадження щодо кримінального проступку за спрощеною процедурою; дослідження судом наявних доказів із вказівкою на особливості такої діяльності; ухвалення рішення судом (уточнено назву § 1 глави 30 КПК: «Процедура спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків»);

– унормування: особливостей апеляційного оскарження судових рішень, ухвалених за спрощеною правовою процедурою; питань, пов'язаних із обчисленням строків подання апеляційної скарги у таких провадженнях, а також порядку оскарження;

– підходи до гарантування прав учасників судового провадження щодо кримінальних проступків, з огляду на нетотожність лексем «порушення» і «обмеження»;

– законодавчі положення КПК України в частині правового регулювання: безпосередності дослідження показань, речей і документів (частина друга статті 23); подання обвинувального акта (частина п'ята статті 291); клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні (стаття 302); підготовчого судового засідання (стаття 314); строків і загального порядку

судового розгляду (стаття 318); загальних положень провадження щодо кримінальних проступків (стаття 381); розгляду обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку у спрощеному провадженні (стаття 382); особливостей апеляційного оскарження окремих судових рішень (стаття 394); виокремлення процедури відібрання пояснень у провадженнях щодо кримінальних проступків та ін.;

набули подальшого розвитку:

а) стан наукової розробленості судового провадження щодо кримінальних проступків, який відображається у наукових доробках за трьома напрямками: інституційне (матеріально-правове) значення інституту кримінальних проступків; досудове розслідування кримінальних проступків; судове провадження щодо кримінальних проступків – з особливою увагою до категорії «диференціація» в кримінальній і кримінальній процесуальній науці; б) з'ясування місця спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків в системі кримінального процесуального права та його зв'язку з такими категоріями як: «диференціація», «процесуальна форма», «судова процедура», «особливі порядки», «особливі провадження», «заочний розгляд»; в) переконання у нетотожності понять «підготовче судове провадження» і «підготовче судове засідання» та віднесення останнього до дискреції суду, яка не повинна впливати на загальний спрощений порядок здійснення провадження щодо кримінальних проступків; визнання судового засідання обов'язковою формою спрощеного судового провадження, що забезпечує таку ознаку судового розгляду – відповідного системного утворення, як емерджентність; відмежування диференціації процесуальної форми в кримінальному провадженні і диференціації правової процедури, зокрема й у судовому провадженні у бік її спрощення; г) уточнення назви першої стадії судового провадження як «попередній судовий розгляд» або «попереднє провадження в суді/попереднє судове провадження»; д) умови подання скарг на судові рішення, ухвалені у спрощеному судовому провадженні; підстави оскарження; узагальнення помилок судового провадження; е) окреслення проблемних питань здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків теоретико-методологічного, нормотворчого, правозастосовчого характеру та шляхи їх вирішення; є) розуміння забезпечення прав особи у судовому провадженні щодо кримінальних проступків, як правового механізму законодавчого гарантування (забезпечення державою) прав учасників судового провадження та можливостей їх реалізації, правомірного обмеження таких гарантій у справах щодо кримінальних проступків, які зокрема розглядаються й за спрощеною процедурою.

Практичне значення отриманих результатів визначається можливістю їх використання у:

– *науково-дослідній сфері* – як основа для подальшої розробки понятійного апарату кримінального провадження, удосконалення процедури здійснення судового провадження щодо кримінальних проступків;

– *навчальному процесі* – матеріали дисертації можуть бути використані у процесі викладання курсу «Кримінальне процесуальне право», та окремих спецкурсів, пов'язаних із питаннями судового провадження, особливостями

кримінального провадження щодо кримінальних проступків (акт про впровадження результатів дисертаційної роботи Державного податкового університету від 02.03.2024р.);

– у правозастосовчій сфері – як рекомендації для удосконалення методики судового провадження щодо кримінальних проступків (довідка Ірпінського міського суду Київської області №8318 від 16.02.2024р.; довідка Саксаганського районного суду м.Кривого Рогу Дніпропетровської області №624/25 від 21.01.2025р.).

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертації, теоретичні та практичні висновки і рекомендації оприлюднені в доповідях та повідомленнях на Міжнародній науково-практичній конференції: «I International Scientific and Theoretical Conference «Current Issues of Science, Prospects and Challenges» (Sydney, Australia), 17 грудня 2021 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції до Дня науки та 30-ти річчя Національної академії правових наук України «Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених» (м. Київ, 18 травня 2023 р.); висвітлені у 3-х наукових публікаціях та в 1 міжнародній – країні ЄС (Польща).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в ній положення, узагальнення, висновки, рекомендації та пропозиції обґрунтовано на підставі самостійно проведених досліджень.

Ідеї та розробки, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані в статті «Право на захист у системі гарантій прав учасників судового провадження щодо кримінальних проступків», в дисертації не використовувалися. Для аргументації окремих положень дисертації використовувалися наукові праці інших учених, на які зроблено посилання.

Публікації. Основні результати дослідження викладено в 6 наукових працях, серед яких 3 статті, опублікованих в наукових фахових виданнях України та одна в міжнародному виданні і 2 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (223 найменувань на 23 сторінках) і 4 додатків на 6 сторінках.

Загальний обсяг дисертації становить 220 сторінок, з яких обсяг основного тексту – 180 сторінок.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Євтушенко О. І. Місце спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків у кримінальному провадженні України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2022. № 1. С. 29–39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_1_6.

2. Євтушенко О. Законодавче врегулювання судового провадження щодо кримінальних проступків: досвід країн континентальної системи права. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2022. № 4 (48). С. 331–337. (Польща). URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/jornal/74>

3. Євтушенко О. І. Моніторинг проблемних питань судового провадження щодо кримінальних проступків в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія ПРАВО. Випуск 81: частина 3. 2024. С. 72–77. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/81-ch-3>

4. Євтушенко О. І., Мілевський О.П. Право на захист у системі гарантій прав учасників судового провадження щодо кримінальних проступків. *Ірпінський юридичний часопис*. 2024. № 2(15). С. 243–251. URL: <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/issue/view/13>

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Євтушенко О. І. Інститут кримінального проступку в кримінальному процесуальному праві України: *I International Scientific and Theoretical Conference «Current Issues of Science, Prospects and Challenges» (December, 17, 2021, Sydney Australia)*. С. 97–99. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/issue/view/17.12.2021>

6. Євтушенко О. І. Судове засідання як форма розгляду в суді кримінального провадження щодо проступку: збірник матеріалів *Всеукраїнської науково-практичної конференції до Дня науки та 30-річчя Національної академії правових наук України «Актуальні питання юридичної наук в дослідженнях молодих вчених»* (м. Київ, 18 травня 2023 р.). Одеса, 2023. 1168 с. С. 937–941. URL: https://lawmaking.academy/wp-content/uploads/KRC_conf-Aktualni-pytannya traven 2023.pdf

Характеристика особистості здобувача. Євтушенко Олексій Іванович народився 02 березня 1981 року у місті Чернігові.

Закінчив у 2005 році Національну академію державної податкової служби України.

Аспірант кафедри кримінального права та процесу Державного податкового університету. Одружений, має сина та доньку.

Суддя Саксаганського районного суду міста Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стил викладення в дисертації матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

У результаті попередньої експертизи дисертації Євтушенка Олексія Івановича і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Євтушенко Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних проступків в Україні».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Євтушенко

Олексія Івановича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами й доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами й доповненнями) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами й доповненнями).

3. Рекомендувати дисертацію Євтушенка Олексія Івановича на тему «Судове провадження щодо кримінальних поступків в Україні» до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Результати голосування присутніх на засіданні фахового семінару кафедр навчально-наукового інституту права: «за» – 13; «проти» – немає; «утримались» – немає.

**Голова фахового семінару кафедр
навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету,
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального
права та процесу**

Галина ДІДКІВСЬКА